

Αντιπλημμυρικός σχεδιασμός στην Αττική: ΤΟ ΝΕΡΟ ΕΧΕΙ ΜΝΗΜΗ

**Συμβαδίζει ο σημερινός δρόμος ανάπτυξης με την
ολοκληρωμένη αντιπλημμυρική προστασία;**

Βασίλης Μπέλλος

Σύντομη απάντηση

ΟΧΙ!

Ποιες είναι οι δυνατότητες της εποχής;

- **Ανοιχτοί χώροι**
 - Λεκάνη απορροής
 - Κοίτη
 - Μια νέου τύπου πολεοδομία
- **Κατασκευαστικά μέτρα από την ορεινή μέχρι την πεδινή ζώνη**
 - Ανάσχεση
 - Διοχέτευση
 - Ήπιες παρεμβάσεις
- **Διαχείριση κρίσης και μη κατασκευαστικά μέτρα**
 - Πριν
 - Τις πρώτες ώρες
 - Τις πρώτες ημέρες
 - Μετά

Ο σημερινός δρόμος ανάπτυξης;

- **Ανοιχτοί χώροι**

- Η γη είναι εμπόρευμα προς επένδυση
- Η κατοικία δεν είναι δικαίωμα
- Πολεοδομικός ιστός ανίκανος δομικά να αντιμετωπίσει τις πλημμύρες

- **Κατασκευαστικά μέτρα από την ορεινή μέχρι την πεδινή ζώνη**

- Κόστος-όφελος: αν συμφέρει (τους επιχειρηματικούς ομίλους) θα κατασκευαστούν
- «Δογματικές» πολιτικές (εναρμονισμένες με τους εκάστοτε σχεδιασμούς) που προκρίνουν τη μία ή την άλλη λύση

- **Διαχείριση κρίσης και μη κατασκευαστικά μέτρα**

- Καμία ενημέρωση και προετοιμασία του πληθυσμού
- Ανύπαρκτα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης και πρόγνωσης
- Πληγέντες στο έλεος της μοίρας τους

Διαχείριση της κρίσης...

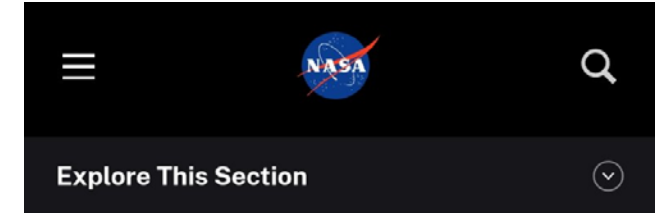
Αυτή η βάρκα στη Μεταμόρφωση Καρδίτσας έσωσε 20 άτομα που είχαν παγιδευτεί στην ταράτσα του κτιρίου για 3 ημέρες

Ας δούμε κάποιες συγκεκριμένες πτυχές

- I. Φταίει για όλα η κλιματική αλλαγή και η λύση βρίσκεται στην απανθρακοποίηση
- II. Η ΕΕ, η οδηγία 2007/60 και οι χάρτες πλημμύρας θα μας προστατεύσουν από τις πλημμύρες
- III. Για να προστατευτούμε πρέπει να γίνουν μεγάλα έργα και να αυξηθεί η περίοδος επαναφοράς (γενικά κι αόριστα) ή ο ευρωπαϊκός κανονισμός για την αποκατάσταση της φύσης θα μας φέρει σε μία ισορροπία με το περιβάλλον;

I. Κλιματική αλλαγή

- **Υπάρχει μια εσκεμμένη ασάφεια...**
 - Ορισμός: η άνοδος της μέσης θερμοκρασίας της γης λόγω ανθρωπογενούς δραστηριότητας → ακραία γεγονότα
- **Δημιουργείται ένα κλίμα υστερίας με στόχο την προώθηση ιδιαίτερων συμφερόντων των επιχειρηματικών ομίλων**
 - Στρατηγική της πράσινης ανάπτυξης (πράσινο Νιου Ντιλ)
- **Η συναίνεση του 97% των επιστημόνων**
- **Ποια είναι η λύση για την προστασία από τα φυσικά φαινόμενα; Η απανθρακοποίηση!**
- **Αριστερά που την απασχολεί η κλιματική αλλαγή vs. Δεξιά η οποία δεν ενδιαφέρεται**

Do scientists agree on climate change?

Yes, the vast majority of actively publishing climate scientists – 97 percent – agree that humans are causing global warming and climate change. Most of the leading science organizations around the world have issued public statements expressing this, including international and U.S. science academies, the United Nations Intergovernmental Panel on Climate Change, and a whole host of reputable scientific bodies around the world. A list of these organizations is provided [here](#).

Δε λείπουν και τα ευτράπελα...

ΛUTBEN

Κοιμητής Πλημμερολογίας προβλέπει ότι ο επόμενος Daniel θα σπάσει το 16.023 μ.Χ | Lutben TV

ΑΥΤΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΚΑΘΕ 16.000 ΧΡΟΝΙΑ

Κοιμητής Πλημμερολογίας προβλέπει ότι ο επόμενος Daniel θα σπάσει το 16.023 μ.Χ | Lutben TV

Πραγματικότητα

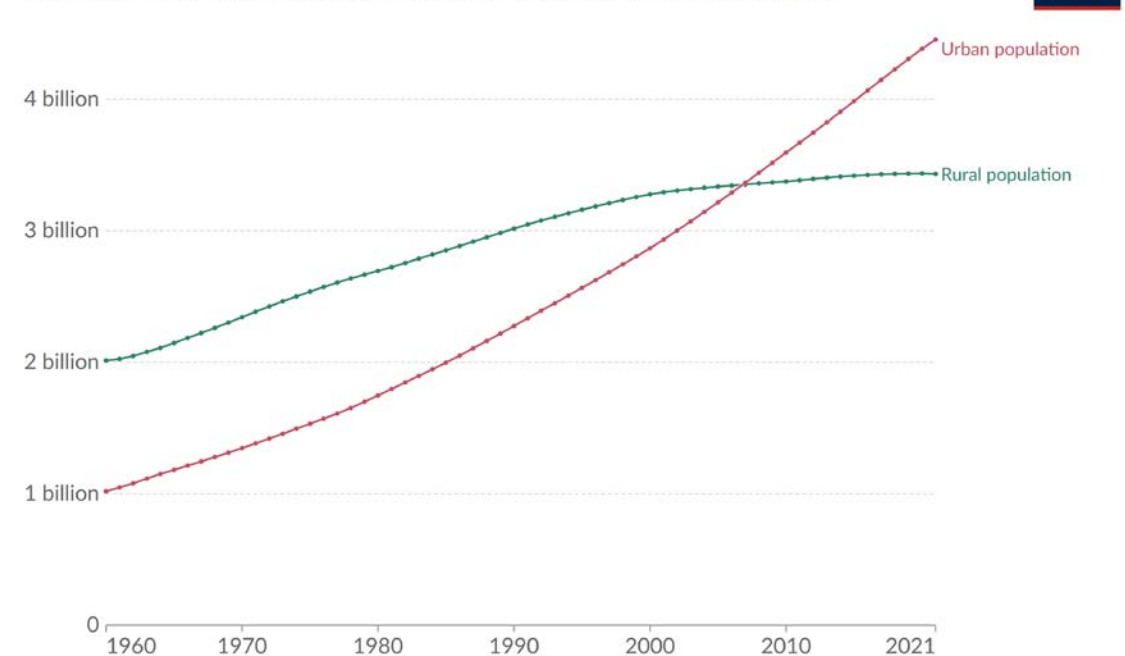
η κουβέντα αφορά το περιβάλλον;

- **Αντανακλάται η διαμάχη επιχειρηματικών συμφερόντων και ιμπεριαλιστικών κέντρων για το ενεργειακό μείγμα**
- **Η ορολογία είναι βαθιά πολιτική και όχι επιστημονική**
 - Δεν είναι τυχαίο ότι στα διάφορα “fora”, στρογγυλά τραπέζια, κ.λπ. πλειοψηφούν οι οικονομολόγοι, αστοί πολιτικοί, δημοσιογράφοι, κ.λπ. και όχι οι επιστήμονες που ασχολούνται με το κλίμα και τις επιπτώσεις του
- **Η περίφημη συναίνεση βασίζεται σε ένα κλίμα τρομοκρατίας ενώ δε λείπουν και τα σκάνδαλα για αλλοίωση δεδομένων**
- **Στην Ευρώπη, σοσιαλδημοκράτες και συντηρητικοί είναι με την πράσινη ανάπτυξη**
- **Και βέβαια δε φταίει μόνο ο καιρός...**
 - Ανατίναξη αναχωμάτων Κίτρινου ποταμού (Σινοϊπαωνικός πόλεμος 1938): ~500000 θύματα (άμεσα και έμμεσα)
 - Φράγμα Νόβα Καχόβκα (6/6/2023) στο πλαίσιο του πολέμου στην Ουκρανία: ~50 νεκροί, >1 δις ευρώ, 1,000,000 άνθρωποι χωρίς πόσιμο νερό

Πραγματικότητα αστικοποίηση

- Η ύπαιθρος έχει εγκαταλειφθεί: σε ένα πιο αγροτικό μείγμα οικονομίας γινόντουσαν υποτυπώδη εγχειοβελτιωτικά έργα ενώ οι πόλεις δεν ήταν πυκνοκατοικημένες
- Ατομική ευθύνη του καθενός που έχτισε αυθαίρετα και μπάζωσε το ρέμα
- Φταίνε οι νέοι στην επαρχία που δε θέλουν να δουλέψουν στα χωράφια και θέλουν τη ζωή στην πόλη

Number of people living in urban and rural areas, World

Data source: World Bank based on data from the UN Population Division

OurWorldInData.org/urbanization | CC BY

Note: Urban populations are defined based on the definition of urban areas by national statistical offices.

II. Ευρωπαϊκή Οδηγία 2007/60

- Ιδιαίτερα μετά τον «Ντάνιελ» διάφοροι (ακαδημαϊκοί, πολιτικοί, δημοσιογράφοι, κ.λπ.) ανέδειξαν τη μη τήρηση των υποχρεώσεων της Ελλάδας έναντι της ΕΕ και της Οδηγίας 2007/60
- Οι περίφημοι χάρτες πλημμύρας που είχαν προβλέψει τα πάντα και η «**βάλτε ό,τι θέλετε**» τους αγνόησε

[Redacted]

[Redacted]

[Πολιτική](#) [Οικονομία](#) [Ελλάδα](#) [Παραπολιτικά](#) [Κόσμος](#) [Απόψεις](#) [Media](#) [Docville](#) [Αθλητικά](#) [Business](#) [Βιβλίο](#)

Πλημμύρες: Υπόλογη η Ελλάδα για τους χάρτες κινδύνου - Έκθετη ξανά η κυβέρνηση Μητσοτάκη, αγνόησαν τις προειδοποιήσεις

ΕΛΛΑΔΑ Newsroom 16.11.2023 | 15:55

16
Shares

f Share

X Tweet

Share

✉

Πραγματικότητα *είναι τόσο έγκυροι;*

- Πράγματι, η τοπογραφία δημιουργεί παρόμοια σχήματα στην πλημμυρική έκταση μοντέλων και πραγματικότητας
- Οι διαφορές όμως αυτές χαρτών και πραγματικότητας (που μπορεί να φαίνονται μικρές οπτικά) μπορεί να «κρύβουν» τεράστιες επιπτώσεις (ανθρώπινες απώλειες, καταστροφές σε κατοικίες, υποδομές, καλλιέργειες, κ.λπ.)
- Και βέβαια δεν είναι πάντα έγκυροι...

Οι περίφημοι χάρτες...

T=50 έτη

T=100 έτη

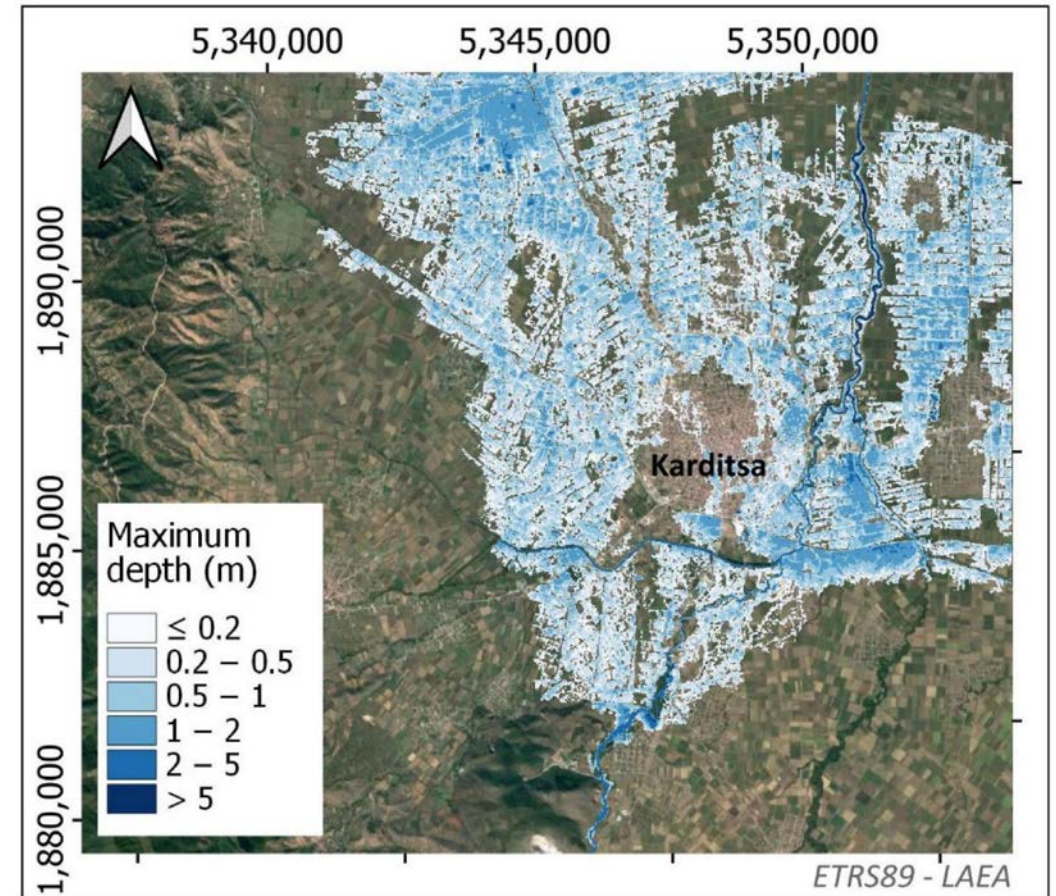
T=1000 έτη

Επικινδυνότητα

- Πολύ χαμηλή
- Χαμηλή
- Μεσαία
- Υψηλή
- Πολύ υψηλή

Ανακατασκευή «Ιανού»

Οι περίφημοι χάρτες...

T=50 έτη

T=100 έτη

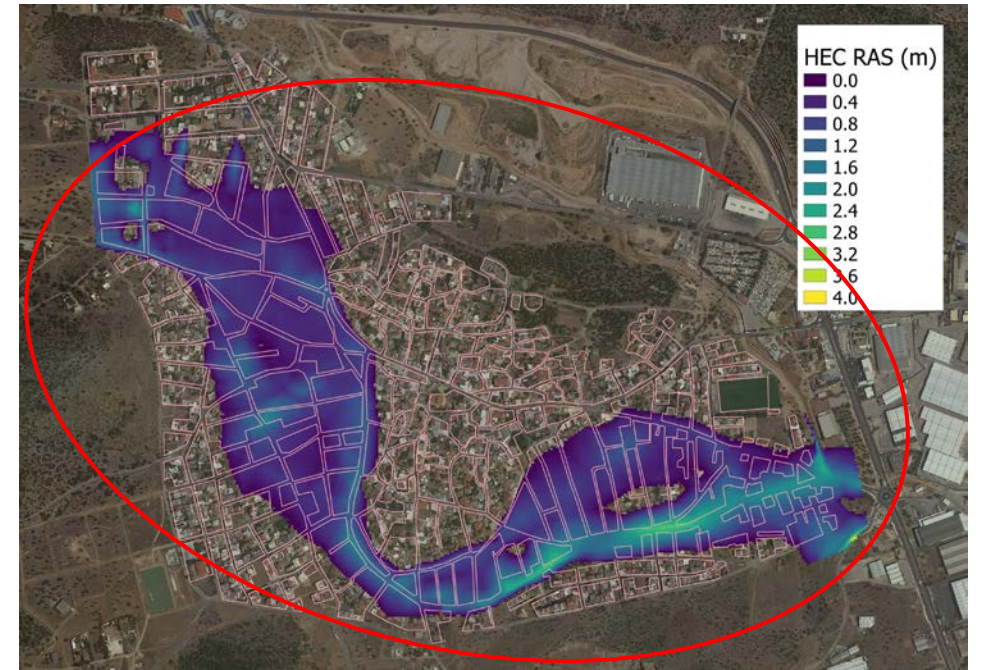
T=1000 έτη

Επικινδυνότητα

	Πολύ χαμηλή
	Χαμηλή
	Μεσαία
	Υψηλή
	Πολύ υψηλή

Ανακατασκευή πλημμύρας Μάνδρας

Πραγματικότητα

η ίδια η Οδηγία 2007/60

- Η οδηγία 2007/60 είναι εξαιρετικά αφηρημένη και ασαφής **γενικά**, αλλά πολύ σαφής **ειδικά**: κριτήριο κόστους-οφέλους
- Ανισόμετρη ανάπτυξη: περισσότερο προσαρμοσμένη στην κεντρική και βόρεια Ευρώπη και όχι σε χώρες με μεσογειακό κλίμα και έντονο ανάγλυφο
- Παρόλο που τα υπολογιστικά μοντέλα έχουν κατατεθεί από τους αναδόχους, αυτά δε χρησιμοποιούνται για επιχειρησιακούς λόγους: δεν υπάρχει κανένας σοβαρός μηχανισμός ελέγχου για το αν αυτά δίνουν εύλογα αποτελέσματα

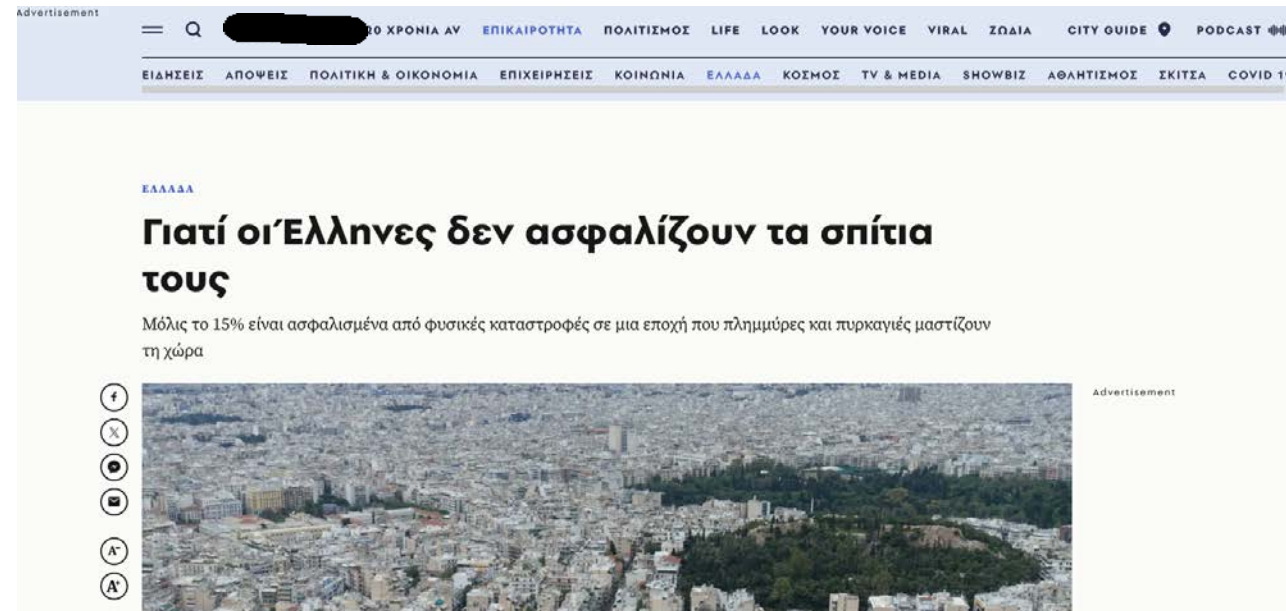
Πραγματικότητα

ΣΔΚΠ

- **Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας: δεν εντάσσονται σε κάποιο πανεθνικό σχέδιο αλλά αντιμετωπίζονται τμηματικά**
 - Η Ελλάδα διαιρείται σε 14 υδατικά διαμερίσματα
 - Προκηρύσσεται διαγωνισμός και στο τέλος μία κοινοπραξία μελετητικών εταιρειών εκπονεί το ΣΔΚΠ: δε γίνονται με το αζημίωτο!
 - Στα ίδια τα παραδοτέα δεν υπάρχουν πουθενά κοινές προδιαγραφές πέρα από ένα γενικόλογο και ασαφές πλαίσιο
- **Τα ΣΔΚΠ εκπονούνται χωρίς να λαμβάνονται οι σύγχρονες τεχνολογικές δυνατότητες**
 - Υπολογιστικά εργαλεία
 - Διαθέσιμα δεδομένα
 - Υψηλό επίπεδο εξειδίκευσης των Ελλήνων μηχανικών
- **Η περιβόητη έκθεση των «Ολλανδών» για τη Θεσσαλία –ράπισμα στον τεχνικό κόσμο της χώρας- που ανατρέπει όλη τη δουλειά του ΥΠΕΝ με την κατάρτιση των ΣΔΛΑΠ και ΣΔΚΠ**

Πραγματικότητα τελικά ποια είναι η χρησιμότητα;

- Ο χαρακτηρισμός της γης σε διάφορες ζώνες που οργανώνει και θωρακίζει την επέκταση των επιχειρηματικών ομίλων στη γη και την κατοικία ως αντικείμενο επένδυσης
- Είσοδος των ασφαλιστικών εταιριών στην ελληνική αγορά (πρόσφατο νομοσχέδιο)

III: Γκρι vs. πράσινος δρόμος ανάπτυξης

- Χρειάζεται γενικά κι αόριστα να γίνουν μεγάλα έργα;
- Αρκεί να αυξηθεί η περίοδος επαναφοράς στο σχεδιασμό για να θωρακιστούμε;
- Πως γίνεται η οριοθέτηση των πλημμυρικών ζωνών στο σημερινό δρόμο ανάπτυξης;

Πραγματικότητα

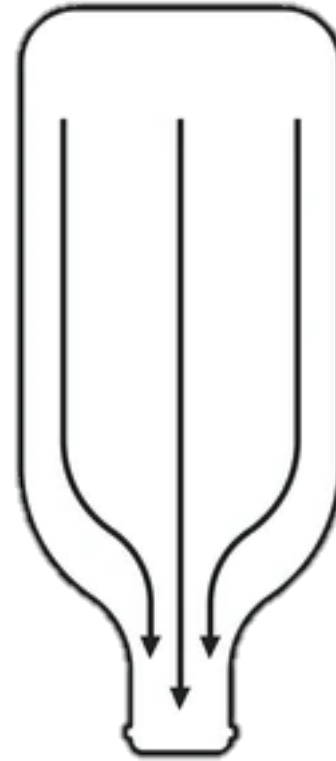
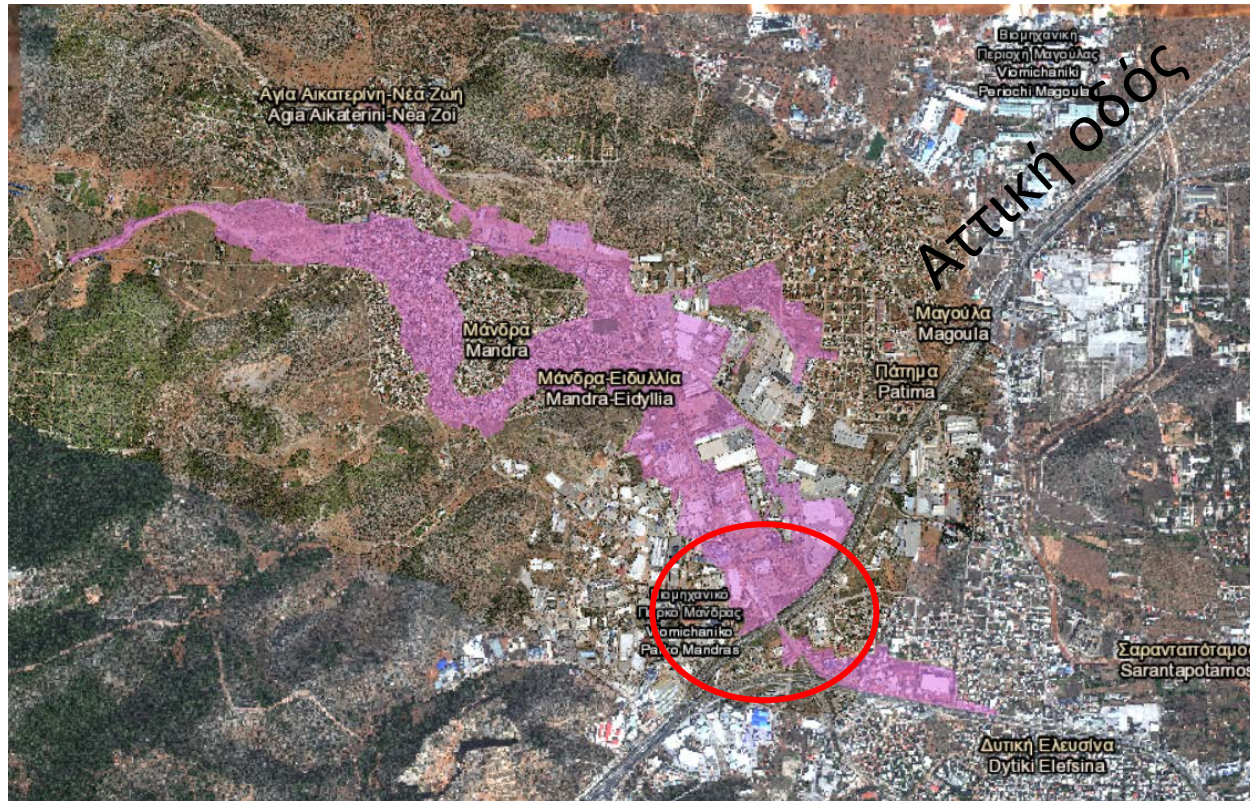
- **En συντομία:** όταν τα έργα υλοποιούνται στο πλαίσιο της εμπορευματικής οικονομίας, δε γίνονται με κριτήριο την προστασία του λαού αλλά με την προστασία της επένδυσης και την αύξηση της κερδοφορίας των ομίλων

Σχεδιασμός έργων στο σημερινό δρόμο ανάπτυξης

- **Όταν οι εταιρίες αμείβονταν με βάση το ποσοστό του προϋπολογισμού ενός έργου υπερδιαστασιολογούσαν: *περίοδος των φαραωνικών έργων***
 - Προστατεύηκαμε από τις πλημμύρες;
- **Όταν ένα μεγάλο έργο προστατεύεται έναντι πλημμυρών γίνεται μελέτη για ολοκληρωμένη αντιπλημμυρική προτασία της ευρύτερης περιοχής;**
 - Προστατεύεται η επένδυση

Η προστασία των επενδύσεων

Η πλημμύρα της Μάνδρας

Ακόμα κι αν τα έργα υπάρχουν...

- Στο ανάντη τμήμα της λεκάνης του Έβρου υπάρχουν πολλά υδροηλεκτρικά φράγματα τα οποία αποθήκευαν πλημμυρικό όγκο (ανάσχεση)
- Οι κοσμοιστορικές αλλαγές που συντελέστηκαν στη ΛΔ της Βουλγαρίας είχαν ως αποτέλεσμα την ιδιωτικοποίηση των μονοπωλίων ενέργειας
- Η στάθμη των φραγμάτων διατηρείται πλέον επίτηδες ψηλά για να παραχθεί ενέργεια αιχμής
- Οι ταμιευτήρες χάνουν πλέον τον αντιπλημμυρικό τους χαρακτήρα
- Αύξηση της συχνότητας των πλημμυρών στον Έβρο

Οριοθέτηση ρεμάτων

- Δεν υπάρχει κανένας κεντρικός φορέας και καμία συγκεντρωμένη βάση δεδομένων για το τι είναι ρέμα και τι όχι
- Η καταγραφή επαφίεται πλέον στην ιδιωτική πρωτοβουλία: Νόμος 4258/2014
- Το νομικό καθεστώς δεν αφορά την προστασία του περιβάλλοντος αλλά τον τρόπο με τον οποίο γίνονται οι επενδύσεις στη γη και την κατοικία στο σημερινό δρόμο ανάπτυξης
- Άναρχα χωρίς κεντρικό σχεδιασμό και με γνώμονα την αύξηση της κερδοφορίας των ομίλων

Πράσινος δρόμος ανάπτυξης

- **Κανονισμός του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αποκατάσταση της φύσης**
- **Μέτρα αποκατάστασης:**
 - Έως το 2030, τουλάχιστον το 20% των χερσαίων και θαλάσσιων περιοχών της Ένωσης
 - Έως το 2050, όλα τα οικοσυστήματα που χρήζουν αποκατάστασης: 25000 km ποταμών

Petros Kokkalis
@PetrosKokkalis

Το ΕΚ έδωσε μόλις το πράσινο φως για τον Νομό για την αποκατάσταση της φύσης. Μεγάλη νίκη για την προοδευτική συμμαχία Πρασίνων - Σοσιαλιστών - Αριστεράς!

Ο νόμος προωθεί:

- την αποκατάσταση της φύσης και της βιοποικιλότητας της Ευρώπης
- την προστασία μας από τις επιπτώσεις της ξηρασίας, των πλημμυρών και των πυρκαγιών που προκαλούνται από την κλιματική αλλαγή
- την εξασφάλιση της παραγωγής των τροφίμων μας

♥ Nature always finds a way. #RestoreNature

1:50 μ.μ. · 27 Φεβ 2024 · 2.094 Προβολές

2

20

65

Είναι φιλοπεριβαλλοντική πολιτική;

- Πιστεύει κάποιος ότι θα διαλυθεί το ιστορικό κέντρο του Παρισίου, της Ρώμης και του Λονδίνου για να βρει το φυσικό του περιβάλλον ο Σηκουάνας, ο Τάμεσης και ο Τίβερης;
- Καταστροφή υποδομών και δημιουργία πεδίου επενδύσεων για τους κατασκευαστικούς ομίλους
- Προσπάθεια μαζί με άλλες πολιτικές (π.χ. ψηφιακή μετάβαση) για την αναβολή της οικονομικής κρίσης
- Μη αποτελεσματική (για τους μεγάλους ομίλους): πολεμική οικονομία

Τι κάνουμε;

- Όταν...
 - Κριτήριο είναι το κέρδος και η προστασία των επενδύσεων
 - Η κατοικία δεν είναι δικαίωμα αλλά εμπόρευμα
 - Όταν η προστασία από τα «φυσικά» φαινόμενα είναι περιττό κόστος
- Η ολοκληρωμένη αντιπλημμυρική προστασία και ο σημερινός δρόμος ανάπτυξης **δε συμβαδίζουν**: δε μας πνίγει ο καιρός αλλά το κυνήγι του κέρδους για τους «λίγους κι εκλεκτούς»
- **Ένας άλλος δρόμος ανάπτυξης**: κεντρικός και επιστημονικός σχεδιασμός με κριτήριο τις κοινωνικές ανάγκες
- Ευρύτερες και δομικές αλλαγές στην κοινωνία και την οικονομία